

UPURIS

SABATA PĒCPUSDIENAI

NEDEĻAS PĒTĪJUMIEM:

1. Moz. 3:9-21; 2. Moz. 12:21-27; 3. Moz. 2:1-3; 1. Moz. 22:1-19; 3. Moz. 17:10, 11; Fil. 4:18.

ATMIŅAS PANTS:

„Es jums lieku pie sirds, brāļi, Dieva žēlsirdības vārdā nodot sevi pašus par dzīvu, svētu Dievam patīkamu upuri, tā lai ir jūsu garīgā kalpošana.” (Rom. 12:1)

Upurim ir centrāla loma visā evaņģēlija vēstī. Bībeles valodās vārdi, kas apzīmē upuri, bieži vien aino pievilksanas ideju un kaut kā tuvināšanu Dievam. Ebreju vārda „upuris” pamatnozīme apraksta tuvošanos, kaut kā pienešanu Dieva klātbūtnē. Grieķu ekvivalents nozīmē „dāvana”, un tas apraksta upura pienešanu.

Arī angļu vārds „offering” ir cēlies no latīņu vārda „offerre” – dāvanu pienešana. Vārds „sacrifice” ir latīņu vārdu „sacer” (svēts) un „facere” (darīt) kombinācija un attiecas uz kaut kā darīšanu par svētu.

Šajā nedēļā mēs aplūkosim dažus upurus, ko ticīgie pienesa Dievam. Mēs atklāsim, ka Dievs vienmēr ir aicinājis nest upurus un ka Viņš to dara arī mūsdienās.

Protams, vissvarīgākais ir tas, ka Dievs nodrošināja pilnīgu upuri – pats Sevi Jēzus Kristus personā.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 19. oktobrī!

PIRMAIS UPURIS

Izlasi 1. Moz. 3:9-21! Kāda bija Dieva atbilde Ādamam un Ievai pēc tam, kad viņi bija grēkojuši? _____

Ādams un Ieva dzīvoja pilnīgā pasaulē, svētnīcā, kas bija kā dārzs, un Dievs dāvāja viņiem iespēju satikties ar Radītāju vaigu vaigā. Viņu pirmais grēks izveidoja gandrīz nepārvaramu pārrāvumu attiecībās ar Dievu. Tomēr Dievs jau bija izplānojis, ko darīt šāda uzticības pārrāvuma gadījumā, un pat pirms tika izteikts spriedums pret viņiem, Viņš deva cerību uz Glābēju (1. Moz. 3:15).

„Ādams un Ieva Dieva priekšā stāvēja kā noziedznieki, gaidīdami spriedumu sava pārkāpuma dēļ. Bet pirms viņi dzirdēja par ērkšķiem un dzeloņiem, sāpēm un ciešanām, kas būs viņu daļa, un par pīšļiem, par ko viņiem atkal būs jākļūst, viņi dzirdēja vārdus, kas tos iedvesmoja ar cerību. Lai gan viņiem būs jācieš [..], viņi var raudzīties uz priekšu uz noslēdzošo uzvaru.” (E. G. White „That I May Know Him”, 16. lpp.)

Kad tūlīt pēc izteiktā sprieduma Kungs tiem pagatavoja ādas drēbes, ar ko apklāt savu kailumu un kaunu, Viņš parādīja viņiem galējo šīs uzvaras pamatu. Lai gan tas nav uzrakstīts, loģiski būtu pieņemt, ka kādam nevainīgam dzīvniekam bija jāpēc jāmirst, un varbūt pat tas tika saprasts kā sava veida upuris (1. Moz. 3:21).

Dieva sagādātās drēbes vainīgajiem kļuva par simbolisku aktu. Tieši tāpat kā upuri tuksneša svētnīcā garantēja īpašas attiecības starp Dievu un Viņa ļaudīm, tā arī apģērbs dārzā vainīgajiem bija kā apliecinājums Dieva nemainīgajai labajai gribai pret viņiem.

Tā no cilvēces vēstures agrīnajiem laikiem upuri mācīja, ka grēcīgie cilvēki var savienoties ar Dievu, bet tikai caur Jēzus nāvi, uz ko norādīja šie upuri.

Vēlreiz pārvasi 1. Moz. 3:9-21! Ko tev māca tas, ka pat pirms Dievs izteica spriedumu vainīgajam pārim, Viņš tiem apsolīja „pilnīgu uzvaru”? Ko tas mums stāsta par Dieva attieksmi pret mums pat mūsu kritušajā stāvoklī? _____

UPURU VEIDI

Vecās Derības laikos ticīgie varēja pienest upurus dažādos gadījumos un dažādos personīgajos apstākļos. Viņiem bija atļauts „upurēt” dažādas lietas, tai skaitā šķīstus dzīvniekus, labību un dzērienus. Upura dzīvnieks ir visvecākais elements svētnīcas kalpošanā, un kopā ar priesteru kalpošanu tas veido izraēliešu kalpošanas kodolu. Reliģiskā dzīve bez upuriem nebija iedomājama.

Kāda veida upuri ir aprakstīti šajos pantos? 2. Moz. 12:21-27; 3. Moz. 2:1-3; 2. Moz. 25:2-7; 3. Moz. 4:27-31. _____

Dievs iecēla upuru sistēmu, lai ticīgie varētu būt tuvās attiecībās ar Viņu. Tāpēc upurus varēja nest visdažādākajās situācijās: pateicoties, paužot prieku un svinot svētkus, kā dāvanu, kā lūgumu pēc piedošanas, kā nožēlas pilnu lūgumu un kā nodošanās simbolu vai atlīdzību.

Starp svarīgākajiem upuru veidiem bija dedzināmais upuris (3. Moz. 1. nod.), ēdamais upuris (3. Moz. 2. nod.), kā arī pateicības jeb labklājības upuris (angļu val.) (3. Moz. 3. nod.), šķīstīšanās upuris (3. Moz. 4. nod.) un vainas izpiršanas upuris (3. Moz. 5:14-6:7). Pirmie trīs bija labprātīgi upuri, kam bija jāatgādina tā piensējam (un mums), ka galu galā viss, kas mēs esam un kas mums ir, pieder Dievam. Dedzināmais upuris simbolizē pilnīgu nodošanos no upura piensēja puses. Ēdamais upuris simbolizē mūsu materiālo īpašumu nodošanu Dievam, vienalga, vai tā būtu pārtika, dzīvnieki vai kaut kas cits. Labklājības upuris ir vienīgais upuris, kurā dalībnieks saņem daļu no upura personīgam patēriņam.

Abi nākamie upuri bija obligāti. Tie atgādināja ļaudīm, ka, lai gan nepareizai rīcībai ir sekas, šīs kļūdas var tikt „dziedinātas”. Šķīstīšanās upuris, ko bieži sauc par „grēka upuri”, tika upurēts pēc rituālas apgānīšanās vai tad, kad cilvēks saprata savu morālo nešķīstību grēka dēļ.

Plaši izplatītā upuru funkcija parāda, ka ikvienam mūsu dzīves aspektam ir jābūt pakļautam Dievam. Kā tu vari iemācīties nodot Viņam pilnīgi visu, kas tev ir un kas tu esi? Kas notiek, ja tu to nedari? _____

UPURIS MORIJA KALNĀ

Izlasi 1. Moz. 22:1-19! Ko Ābrahāms iemācījās par upurēšanu? _____

Kāds bija Dievs nolūks ar šo neticamo izaicinājumu Ābrahāma ticībai? Sentēva dzīvi ar Dievu vienmēr pavadīja dievišķi apsolījumi: apsolījums dot zemi, pēcnācējus un svētības, apsolījums dot dēlu un apsolījums, ka Dievs rūpēsies par Ismaēlu. Ābrahāms upurēja, bet tas vienmēr bija kāda apsolījuma gaismā. Tomēr situācijā, kas aprakstīta 1. Moz. 22. nodaļā, Ābrahāms nebija saņēmis nekādu dievišķu apsolījumu. Tā vietā viņam bija jāupurē dzīvs apsolījuma piepildījums – savs dēls. Sekojot Dieva pavēlei, Ābrahāms parādīja, ka Dievs viņam ir svarīgāks par jebko citu.

„Lai pārbaudītu Ābrahāma ticību un uz visiem laikiem tā dvēselē iekaltu evaņģēlija patiesību, Dievs viņam pavēlēja nonāvēt savu dēlu. Sirdssāpes, kuras tas izcīta tumšo dienu briesmīgajos pārdzīvojumos, tika pieļautas, lai viņš no sava personīgā piedzīvojuma kaut mazliet varētu nojaust tā upura lielumu, ko cilvēka atpestīšanai ir devis mūžīgais Dievs. Neviens cits pārbaudījums Ābrahāmam nebūtu sagādājis tādas dvēseles mokas kā dēla upurēšana. Dievs nodeva savu Dēlu kauna un moku pilnai nāvei.” (E. Vaita „Sentēvi un pravieši”, 154. lpp.)

Runājot par upuri, Ābrahāms saprata divus būtiskus principus. Pirmkārt, neviens cits kā vien pats Dievs nevar pienest īstu upuri un nodrošināt glābšanu. Kungs ir tas, kas to nodrošinās un kam jānodrošina. Ābrahāms iemūžina šo principu, nosaucot vietu par „YHWH Jireh”, kas nozīmē „Kungs gādās”. Otrkārt, īstais upuris ir aizvietojošs, tāds, kas glābj Īzāka dzīvi. Īzāka vietā tiek upurēts auns (1. Moz. 22:13). Šis dzīvnieks, ko nodrošina Dievs, norāda uz Dieva Jēru Jēzu Kristu, kam „Kungs uzkrāva visus mūsu grēkus” (Jes. 53:6, 7; Ap. d. 8:32).

Kāda pārsteidzoša nodošanās Dievam! Vai kāds var iedomāties, ko šāda pieredze nozīmēja Ābrahāmam? Atceries, kad tev pēdējo reizi vajadzēja parādīt pilnīgu ticību un darīt kaut ko tādu, kas tev sagādāja lielas sāpes! Ko tu iemācījies no šīs darbības, un cik labi tas palika atmiņā? _____

DZĪVĪBA PAR DZĪVĪBU

Izlasi 3. Moz. 17:10, 11! Kādu funkciju Dievs piešķīra asinīm? _____

Pantos, kur Dievs pamāca izraēliešus neēst asinis, Viņš atklāj interesantu iemeslu šim aizliegumam: asinīs ir dzīvība, un Dievs upura asinis bija padarījis par izpirkšanas maksu cilvēka dzīvībai. Aizvietošanas princips, kas atklājās uz Morija kalna, Ābrahāmam pienēsot auna asinis sava dēla asiņu vietā, ir stingri nostiprināts Dieva likumīgajās prasībās senajam Izraēlam.

Tāpat kā 1. Moz. 22. nodaļā, Dievs parāda, ka Viņš ir tas, kas nodrošina visu nepieciešamo izlīgšanai. Ebreju valodā pantā „Es tās jums esmu devis” (3. Moz. 17:11) vārds „Es” ir uzsvērts. Mēs nevaram paši sagādāt sev izpirkšanas maksu. Tā ir jāsagādā Dievam.

Šī koncepcija atšķiras no citām reliģijām, kas izmanto upurus. Bībelē cilvēks nav tas, kas tuvojas Dievam un zina, kā Viņu nomierināt. Drīzāk tas ir Dievs, kas nodrošina cilvēkam iespējas nākt Viņa svētajā klātbūtnē. Un Kristū Viņš pats nodrošina asinis kā izpirkšanas maksu.

Izlasi 1. Sam. 15:22 un Mihā 6:6-8! Kādas briesmas var radīt rituālu sistēma? _____

Dievs nekad nebija paredzējis upurēšanas sistēmu kā aizvietošanu sirds attieksmei. Tieši pretēji, upuriem bija jāatver ticīgā sirds Kungam. Ja mēs zaudējam no redzesloka faktu, ka upuri izsaka garīgas attiecības starp Dievu un mums un ka tie visi norāda uz daudz lielāku upuri Jēzu Kristu, mēs varam ātri padarīt upurēšanas rituālu par automatisku izlīgšanas aparātu. Dievs patiesībā grib, lai mūsu sirdis būtu pareizas (Ps. 51:16, 17). Izraēliešu pravieši neatlaidīgi apsūdzēja ļaudis nepareizā dievbijībā un acināja viņus „darīt taisnību, mīlēt žēlastību un pazemīgi staigāt sava Dieva priekšā” (Mihā 6:6-8, salīdzini ar Jes. 1:10-17).

Kā mēs varam nonākt tādās pašās briesmās, kādas iepriekš izteiktas? Kāpēc bieži vien ir tik grūti saprast, ka mēs varam ātri sākt darīt tieši to pašu, ko darīja senie izraēlieši? Kā mēs varam izvairīties no šīm kļūdām? _____

MŪSDIENU / DZĪVIE UPURI

Lai gan pēc Kristus upura nāves dzīvnieku upuri vairs nebija vajadzīgi, Jaunā Derība runā par vajadzību pēc cita veida upura.

Saskaņā ar šiem pantiem, kāda veida upuri mums ir jāpienes Dievam mūsdienās? Rom. 12:1, 2; Fil. 4:18; Ebr. 13:15, 16; 1. Pēt. 2:5. _____

Upurēšanas sistēmas terminoloģija ļoti labi apraksta agrīno kristiešu koncepciju, ko nozīmē dzīvot dzīvi, kas pilnībā veltīta Dievam. Patiesībā tad, kad Pāvils domāja par savu mocekļa nāvi, viņš sevi raksturoja kā dzeramo upuri (Fil. 2:17, 2. Tim. 4:6).

Kāda specifiska vēsts mums ir dota Rom. 12:1? Kādos veidos mums šī patiesība ir jāatklāj savā personīgajā dzīvē? _____

„Dzīvs upuris” nozīmē, ka viss cilvēks ir nodots Dievam. Tas ietver miesas nodošanu (Rom. 12:1), kā arī iekšējās būtnes pārveidošanu (2. pants). Mums ir jābūt nošķirtiem („svētiem”) vienam vienīgam mērķim – kalpošanai Kungam. Kristiešiem ir jāpienes sevi pilnībā Kungam Viņa parādītās „žēlastības” dēļ, kā tas aprakstīts Rom. 12:1-11, kas Kristu attēlo kā mūsu upuri, mūsu glābšanas līdzekli.

Šajā kontekstā Pāvila aicinājums kristiešiem ir atdarināt Kristu. Patiesa izpratne par Dieva žēlastību vada uz dzīvi, kas nodota Dievam un mīlošai kalpošanai citiem. Pakļaut savu „es” un tā ilgas Dieva gribai ir vienīgā saprātīgā atbilde uz Kristus pienesto upuri mūsu labā.

Visbeidzot, ir jābūt saskaņai starp mūsu izpratni par garīgām un doktrinārām patiesībām un kalpošanu citiem. Katram dzīves aspektam vajadzētu izteikt ticīgā patieso nodošanos Dievam. Patiesa pielūgsmē nekad nav tikai iekšēja un garīga. Tajā ir jābūt iekļautai ārējai nesavtīgas kalpošanas darbībai. Galu galā padomā, ko mūsu Kungs ir izdarījis mūsu labā!

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

„Pat eņģeļiem bija grūti aptvert atpestīšanas noslēpumu, – saprast, ka debesu Pavēlniekam, Dieva Dēlam, jāmirst grēcīgo cilvēku vietā. Ar norādījumu Ābrahāmam upurēt savu dēlu tika pamodināta visu debesu būtņu interese. Tie ar vislielāko uzmanību sekoja šīs pavēles izpildīšanas katram solim. Kad uz Īzāka jautājumu: “Kur ir dedzināmā upura jērs?” Ābrahāms atbildēja: “Gan Dievs pats izraudzīs sev jēru upurim, mans dēls”, un, kad tēva roka tika atturēta, tam gatavojoties nonāvēt savu dēlu, un auns, ko Dievs bija izredzējis, tika nokauts Īzāka vietā, - tad pār atpestīšanas noslēpumu izlējās lielāka gaisma un pat eņģeļi skaidrāk izprata brīnišķo aizgādību, kuru Dievs bija paredzējis cilvēku glābšanai.” (E. Vaita „Sentēvi un pravieši”, 155. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. „Mūsu kājas staigās Viņa ceļus, mūsu lūpas runās patiesību un izplatīs evaņģēliju, mūsu mēle nesīs dziedināšanu, mūsu rokas pacels tos, kas pakrituši, un veiks daudzus tādus ikdienišķus pienākumus kā ēdiena gatavošana un tīrīšana, rakstīšana datorā un apģērbu lāpīšana. Mēs apskausim ar savām rokām vientuļos un nemīlētos, mūsu ausis uzklausīs nomocīto saucienus, un mūsu acis pazemīgi un pacietīgi raudzīsies uz Dievu.” (John Stott „Romans” (Downers Grove, Ill.: InterVarsity, 1994), p. 322.) Kā šie vārdi parāda, ko nozīmē būt „dzīvam upurim”? Kāpēc mums ir iespējams dzīvot šādu dzīvi tikai tad, ja mūsu „es” mirst?

2. Kā mēs redzējam šīs nedēļas laikā, viena no lielām problēmām, ar ko cilvēki saskārās, bija tāda, ka viņiem upurēšanas sistēma bija pašmērķis, nevis līdzeklis, lai nonāktu pie mērķa – pie dzīves, kas pilnībā veltīta Dievam, pie ziedošanās, kas atklāj sevi mīlošā kalpošanā citiem. Kādos veidos septītās dienas adventistiem (kam ir dota tik liela gaisma) draud briesmas aiziet pa to pašu ceļu, domājot, ka lielās patiesības, kas mums pieder, ir pašmērķis, nevis līdzeklis, lai nonāktu pie mērķa?

3. Pakavējieties vairāk pie Ābrahāma un Īzāka stāsta uz Morija kalna. Lai arī cik nepatīkams ir šis stāsts, kāds varētu teikt, ka tas bija domāts nepatīkams, ka tam bija jāizraisa apjukums un bailes. Kā tu domā, kāpēc kādam vajadzētu uzskatīt, ka lasītājā bija nepieciešams izraisīt šādas emocijas?